

SZEGEDI HIRADÓ.

76-ik szám.

Szerdán, september 25-én 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői iroda:

Széchenyi-tér, Pfann-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozhozardással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitetve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Előfizetési felhívás

SZEGEDI HIRADÓ

october—decemberi folyamára.

Azon nemes részvét, mely lapunkat keletkezte óta figyelmére méltatá, feljogosít bennünket, hogy t. olvasóinkat vállalatunk szíves pártolására továbbra is bizalmasan felhívjuk, igérvén: hogy valamint eddig főfeladatunk volt városunk érdekeit, a haza és tiszavidék állapotát elfogulatlan hű szellemenben képviselni; úgy a körülményekhez képest ezentul is mindent el fogunk követni, hogy lapunk a legnagyobb magyar város nevére mindenkor méltó legyen.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Szeged, 1861. szeptemberben.

Szerkesztő: Szabó Mihály. Kiadó-tulajdonos: Burger Zsigmond.

Egy elhanyagolt üzlet ügyében.

Közösen elismert mérvül vétetik valamely vidék műveltségi foka kémlésénél a kertmívelés állapota.

Nagy városok közelében minden föld a lehető legnagyobb haszonnal kerti vetemények által értékesítettik, ami igen természetes; mert az ipar és egyéb foglalkozások sokkal inkább igénybe veszik a lakosok idejét, hogysem konyhaszükségletiket önmaguk mívelte földből kiállithassák.

Ha Szeged piacát egypárszor megtekintjük, ez állításról azonnal meggyőződünk. Azonban az élelmi cikkek azon része, mely zöldség neve alatt ismeretes, nagyrészt a közel vidékről szokott jöni piacunkra; s minthogy a jégcsapások e vidékeket az idén többször meglátogatták, igen is érezhető vala az említett cikkekbeni kevés készlet.

A gyümölcs minden neme részint kerteink, de leginkább a homoki szőlőkből bőven érkezik piacunkra: ezekben tehát még a vidéki fogyasztás mellett is nem egykönnyen érzünk szükségletet.

Másként áll azonban a zöldség és főzelék vetemények termelésével a dolog. Igaz, hogy e tárgyban azt hozzák föl némelyek, hogy minden vidéknek megvan saját előnyös természetmánya, s így a makaiak a zöldségtermesztésben elérhetlenek.

Mi ebből nem azt következtetjük, hogy e nemből a szegediek versenyezni nem volnának képesek: mert a föld is olyan jó városunk környékén, hogy szinte hasonló jeles minőségű zöldséget képes előállítani, mint az említett város: azonban, hogy a verseny mindeddig meg nem kísértetett, csakis a kevesebb fáradsággal nyerhető gyümölcsnek tulajdoníthatjuk.

Városunk népessége egyre szaporodik s pedig jelentékenyen, s a jövedelmi források is mindinkább megoszlanak: azért nem győzzük eléggé ajánlani a kertészkedéssel előnyös foglalkozást városunk lakóinak.

E tekintetben azonban a példa legjobb hatással volna; hasonlólag szükséges lenne az eddigi termelésmodot más könnyebb- és sikeresebb esz-

közlöni, mint ez az ugorka, paradicsom s egyéb növények természetével más vidékeken nagy előnyvel gyakoroltatik. Ez az ifju nemzedéknél a természetraj kezelése mellett az ugynevezett gazdálkodástani oktatással a legsikeresebben meghonosítható volna, miről — mint halljuk — az új tanrendszerben gondoskodva is van.

De a kertészkedés előnyös kezelésénél a siker a jó mag minőségétől is függ, s hogy legtöbbször a mag rozszasága is elkedvetleníti a kertészkedőt buzgóságában, emlitenem is fölösleges.

S épen e tárgy az, mit e sorokban főleg figyelembe ajánlani kívántunk. Vidékünkön nem kevés leverőleg hatott reánk, hogy a régi magkezelésmódot nem tudta a sokkal előnyösebb még kizsoritani a gyakorlatból.

Kiki saját kertjéből szerez magot magának, miből jövő évre természetes, hogy silányabb termést kap, miután a fajok ugyanazon földben rendszeren el szoktak silányodni. Ily esetben kénytelen a háziasszony más magról gondoskodni, s vesz, a milyet kap a piacon olyanoktól, kiknek nem áll érdekükben a lehető legjobb magvakat árulni, miután attól hitelök nem függ. A legtöbb esetben az ily vett magvak silány eredményt mutatnak a reájok fordított fáradság mellett is.

Mi másként állana a kertészkedési kedv, ha mint más városokban rendes magkereskedés volna, hol a kereskedő árucikkei hitele és jó-sága után várja tüzlete gyarapodását!

Sokkal kisebb városban is képes egy magkereskedő üzlete után elélgni, s nálunk ez ideig még egynek sem jutott eszébe ily tüzletet nyitni.

Ily magkereskedésekben nemcsak a tápnövények magvai, hanem a diszkertészethez szükséges virágmagvak is jövedelmező árucikket képeznek.

Ilyenmü kereskedés nemcsak a vállalkozónak biztosítva bálás sikert, hanem a kertészet emelésére is a legáldásosabb befolyással volna; mert a közönség könnyebben és biztosabban jutván jófajta magvakhoz, több kedvvel s biztosabb sikerrel foglalkoznék a kertészettel, mint jelenleg, s a piaci magtüzérkedést is lezorítaná a versenytérrel, mi eddig a nyereségvágy miatt csak károsan hatott a kertészkedésre.

Reméljük, hogy értelmesb polgártársainknál soraink nem fognak figyelem nélkül elhangzani.

Ujabb külföldi szózat a magyar ügy mellett.

A „Messenger du Mid.” a magyar ügyről a többi közt így ír: A magyar kérdés, mely öt hónap óta foglalkoztatja az európai közvéleményt azért, mert az a legnevezetesebb történeti és törvénykezési ügyek egyikét képviseli, és mert csalhatatlanul annak megoldásától függ Ausztria jövő sorsa — oly phasisba lépett, amely a civilisált világ részéről a legélenkebb figyelmet érdemli. Ami minket ezen nagy kérdés menetéhez köt, az kétségszöndégtelensége azon jognak, melyen e kérdés alap-szik. Mi az osztrák-magyar küzdelemben a pillanat szükségességének harcát látjuk, a törvények szent-ségével, a mulékony követelményeket a csaknem ezer év óta fenálló jogokkal. Ha e jogok, ha ez ősi törvények valami olyat foglalnának magukban, mit az ujkor kívánalmái meg nem tűrnek; ha újra be akarnák hozni a középkor szokásait a haladás azon korába, melyben élünk; ha csak azért kívánat-nékv visszaállításuk, hogy fölleveníttessenek a nemesség régi kiváltságai, az urbéri és hűbéri tör-vények, szóval egy elmúlt kor visszaélései, mi vol-

nánk első, kik elkárhoztatnók s ohajtanók, hogy még az ausztriai alkotmány állhatatlanságának is oda áldoztassanak. Magyarország törvényhozása csak a józan ész szavának engedelmeskedett, mid-
dön megtagadott minden módosítást, mielőtt alkot-mánya alapján törvényes volna elismertetett volna. Az országgyűlés, mivel nem akart lelépni a törvé-nyes térről, fel lön osztatva. Ezentul a megyék ősi szervezetének kelle képviselnie az ország köz-véleményét... de közelebb több megye feloszlatta-tott és királyi biztosokkal helyettesíték őket, da-cára annak, hogy ez önkényes és alkotmányellenes eljárások közepett alkotmányos lobogó tüzetett ki. Nemsokára el lesz nyomva az utolsó mód is, mely által a közvélemény nyilatkozhatott, mert el fog tiltatni, s el fogják tudni tiltani, hogy az új me-gyei gyűlések politikába avatkozzanak. — Ime, hová jutott most a magyar kérdés? ime, hol áll azon pillanatban, midőn ez ország szomszédjában a keleti kérdés, attól lehet tartani, karddal lesz megoldva, s a montenegróiak Hercegovina la-kosaihoz csatlakoznak, hogy lerázzák a török jár-mot. E mozgalmak befolyással lesznek a Duna-melléki események folyamára is. Mit fog tenni majd a kormány azon izgalmak közepett, melynek jelei mutatkoznak körülötte? Mint fogja ezeket csendesíthetni? A magyar kancellária azt hiszi, hogy idővel s okos rendszabályok segédelmével si-kerülni fog Magyarországon a maga részére hajtani véleményeket, s meggyőzni a magyarokat, hogy az országgyűlés nem képviselte a közvéleményt, s hogy az ország boldogsága követeli a kormányhoz való közeledést azon értelemben, mint a császári leirat kijelölte. Mi azt hisszük, csatlakozik a ma-gyar kancellária. Ugy látjuk, hogy az egész or-szág egyértelemben van, habár mindenütt békét, nyugalmat és rendet ohajtanak. Kiténik ez a me-gyék határozataiból, melyek gyűlékezését a polgár-ság és földbirtokosság alkotja; ki látjuk fejezve azon bizalmi szavazatokban, melyek Deákhoz in-téztetnek, ki a magyar törvények sérthetlenségé-nek elvét képviseli. Végre biztosítékokat vélünk találni ezen nemzet lovagias magatartásában, mely annyi zavar, annyi ellenséges viszony, sőt beligaz-gatási és törvénykezési ügyekben oly anarchia kö-zepett is a legkimértebb nyugalmat mutatja, s csak passiv ellenállással és óvatstelekkel szegül a kor-mány önkényes rendeletei ellen. Nem hisszük, hogy e népet el lehessen rémíteni, vagy altatni, s ha nyíltan nem száll szembe a kormányrendeletek-
kel, magában roszallani fogja. Nem vagyunk Au-sztria ellenségei, mi a jog barátjai vagyunk, s ugyanazon monarchia tulajdon érdekében, melynek fenállása európai szükségesség, tanácsoljuk, hogy ne maradjon a veszélyes uton, melyen Magyaror-szág irányában indult, hanem bívjon össze minél előbb egy új országgyűlést, s könnyítse meg ez országgyűlés számára az egyetértés és kiegyenlítés módjait. (P. H.)

Felszólítás

hazánk borász-közönségéhez.

Minden nehézségek dacára, melyek sajított hazánk gazdasági vállalkozói előtt a zilált kedélyek és politikai helyzetünk szülte okok miatt előfordul-nak — sikerült igaz honfiak közbenjárása mellett közrebecsáltott tervezetemet szerint a földunai vincel-lér-, kertész- és pincemester-képző intézetet létre-hozni annyiban, mennyiben már annyi részvénnyel eddig bírunk, mennyi az intézetet létesítő részvény-társulatnak szerény, de nagy horderejű vállalata megkezdésére szükséges; úgy, hogy örömmel nyil-váníthatom, mikép ez év nov. hava 1-jén az inté-zet kinyílik, s a beküldendő ifjak már ez őszön megkezdik gyakorlati és elméleti tanulásukat. — Szükségtelen mondanom, mennyi előny lesz borá-szatunk- és borkereskedésünkre nézve, ha évenként a borász-közönség 24 jó vincellért és 6 jó pince-mestert nyerend, azért felhagyok a toborzás nagy szavaival, hanem egész tisztelettel fölkérem az il-

lető érdekeltet, miszerint ha érdekében lenne akár egy vincellér- és kertésznek, akár pedig egy pincemesternek kiképztetése, egy egyént az alább megnevezett föltételek és kötelezettségek teljesítése mellett az intézetbe beküldeni méltóztassék. Az intézet belszerkezete röviden megelőzi a kötelezettségeket, tájékozhatás végett. Az intézet rendszabályai pedig az ifjakat küldökkal, úgy a rendszer is közöltetni fognak.

Az intézet belszerkezete: 1) A tanfolyam mind vincellér- és kertészre, mind pedig a pincemesterekre nézve nov. 1-ső napján kezdődik. 2) A vincellérek két, a pincemesterek három évig tanulnak. 3) Midőn végeztek, egy szakértő bizottmány előtt szigorlatot tesznek s oklevéllel láttatnak el. 4) Ha a beküldött ifju a 3 első hó után képtelennek mutatkozik a tökéletes kiképezhetésre, elbocsátatik. 5) Az ifjak az intézetben kapnak lakást, ételmezt, mosást, orvosi ellátást, ruházatukban kisebbszertű javítást, szóval mindent, mire csak szükségük lehet. 6) Minden ifju, ki az intézetbe belépett, aláveti magát az intézet rendszabályainak. 7) Tartozik minden ifju a számára kitűzött munkákat pontosan elvégezni és a segéd-személyzetnek engedelmessékedni. 8) Ezen intézet különösen az alsóbb néposztály számára van alkotva, s az ifjaknak 16—22 évnél idősebbeknek lenni nem szabad. 9) Az igazgatóság külön is fölvesz részletes egyezkedéseket egyéneket, melyek szerint a tanfolyamot, már különben gyakorlott egyéneknél, valamivel meg lehet rövidíteni.

A kötelezettségek: 1) Minden ifjuért három havonként 33 o. é. frt előre fizetendő, mely az igazgatóságnak bérmentes levelekben küldendő be, mely arról nyugtát adand. 2) Tisztaság és rend megkívánja, hogy minden ifjunak legyen: a) 4 inge, b) 4 lábravalója, c) 6 pár kapeája, d) 2 pár csizmája, e) 2 nyakkendője. 3) Minden ifju, midőn az intézetbe belép, fizet külön 2 frtot, melyért apróságokkal, mint például: fésű, kefe, szappan, tűkör stb. ellátatik. 4) Legyen minden ifjunak egy tisztességes ünneplő ruhája. 5) Minden ifjunak helységétől vagy urától erkölcsi bizonyítványt kell hoznia.

Figyelmeztetés. Minthogy az intézet nov. 1-jén kinyílik, az igazgatóságnak a megjelenendő ifjakról már előre tudomást kell nyernie, tisztelettel kérem a) october 15-ig az egyén küldéséről az igazgatóságot értesíteni, b) az ifjakat pedig october 25-ére Keszthelyre beküldeni, hol ezek magukat az igazgatóságnál jelentendik. Minden, az igazgatósághoz intézendő levelek Keszthelyre bérmentesen küldendők

Jágócsi Péterffy József,

a túldunai vincellér-, kertész- és pincemester-képző-intézet igazgatósága.

A „Phönix”-hez.

Egy héttel ezelőtt a „Phönix” biztosító-társulat ellen oly vádak emeltettek e lapban, hogy mind a közönség, mind az intézetet képviselő ügynökök méltán várták a társaság igazgatóságától a felhozott vádak megeafolását. Mindenek fölött azonban a „Phönix” üzlete megkívánta volna, hogy az oly nehéz vádakkal sújtott társaság élén álló választmány az állítások valótlanosságát — ha azok valótlanok — a közönségnek bemutassa.

A „Phönix” azonban „tacendo respondit”, a mit csak két oknak tulajdoníthatni, ugyanis:

1) Vagy nem tud felelni, vagy pedig

2) nem tartja a vádat feleletre méltónak.

Ha a társaság oly állításokat, amelyek tizletét mint szédeltést mutatják fel a közönségnek, feleletre nem méltat, akkor megszűnik a saját feladata, s kezdődik a kormányé, melynek szintén feladata a közönség érdekeinek védelme.

A „Phönix” igen jól tudja, hogy tizletét csak a közönség bizalmára fektetve vezetheti; tudja továbbá, miszerint minden más társulatok minden ellenök felhozott vádakra kötelességüknek tartják válaszolni és a közönség előtt magukat igazolni. A felhozott vádak olyanok, hogy valóban csudálatosnak tartjuk, hogy ha ezek után még találkozik a birodalomban ember, ki ily társaságot képviselni, ily intézet részére polgártársaitól pénzt elfogadni merészel. Még inkább csudálkozunk azonban azon, hogy az intézet e vádak mellett is biztosításokat köthetni remél oly birodalomban, hol annyi megalapított intézet számos éven át szilárdságát bebizonyította; és csudálók, ha az ily intézet tovább is megüretnék.

Nem tudja-e a „Phönix”, hogy hallgatása a kormányt is compromittálja, mert a felhozott vádak szerint a kormány a „Phönix” irányában elnézéssel volt azon lényeges föltételeket illetőleg, melyeket mindenhol garantiaképen követel a köz-igazgatás, és amely föltételek Ausztria egyéb biztosító-társulatainak is kitűzettek.

Mi tehát a hallgatást a „Phönix” ezen életkérdésében csak annak tulajdoníthatjuk, amint ujlag meggyőződünk, hogy nyolc nappal ezelőtt felhozott vádaink alaposak! Igaz tehát, hogy a „Phönix”-nek egyetlen egy részvénye sincs Ausztriában, és hogy e szerint semmi garantit sem nyújt. A „Phönix” péld. 1000 frt értékű cserépf-

tőtől $\frac{2}{3}$ frtot vesz díjúl, amelyből az ügynöki járulé és költségek levonása után legfölebb $\frac{1}{10}$ frt marad tisztán, és így hogy 1000 frtnyi kárt kifizethessen, $2\frac{1}{2}$ millió értéket kell, hogy biztosíthasson, azaz ha $2\frac{1}{2}$ millió értékű cserépfözeteket biztosított, fizethet csak 1000 frt olynemű kárt! Ha pedig több káreset van? Ez azután egyrészt a biztosított dolga leend. Ily körülmények között a társaság ezen olesó társaságot mind a közönség, mind ügynökei becses figyelmébe! (M—g.)

Helybeli újdonságok.

— Utósó számunkban a bécsi „Presse” helybeli levelezőjének, ki városunkról oly légből kapott tudósítást közölt, elmondtuk a közvéleményt; jelenleg pedig a levelező urnak határozottan kijelenthetjük, hogy az általa kijelölt egyéniségnek esze ágában sincs a neki szánt kir. biztosságra sovárogni, s helyzete sem olyan, hogy azon hivatalban eljárni képes volna. Mennyire érdemesítette városunk magát ott fent azon magas figyelemre, hogy ügyei rendezésére kir. biztost rendeljenek, nem tudhatjuk, mert akkor a „Presse” levelezőjénél is nagyobb táltosok volnánk: de annyit még ma a „Sürgöny” után is mondhatunk, hogy alkotmányos hatóságunk felosztása eddigelő ott fent kimondva nincs. Nem irigyeljük a „Presse” érdemes levelezőjének azon herostratusi dícsőséget s érdemet, melyeket hason vészkarógaival elérni vél, ha ezen szolgálati készségén kívül kenyérkeresésre más tehetséggel nem áldotta meg őt a gondviselés.*)

△ F. hó 23-án megtartott a felsővárosi ovdának e lapokban is említett vizsgálata, mely a jelenvöletakat tökéletesen kielégítette. Legyen szabad azonban ezt alkalmul felhasználni, két észrevételünk elmondására. Egyik a kiosztatni szokott ajándékokra vonatkozik. Bajos ugyan a jótékony-ságnak határt szabni; de mintán több szegény gyermeket láttunk a vizsgálaton, önkénytelenül is eszünkbe jutott: vajjon nem volna-e célszerű az ilyeneknek a kiosztott csecsebecsék helyett némi ruhaneveléket adni, hogy az ovdát téli időben ennek hiánya miatt mulasztani ne kényteleníttessenek? A másik az ovdai helyiséget illeti, mely annyira szűk, hogy azt a 90 gyermeket alig lehet beszorítani. Nyáron ezen segített az udvar; de mi történjék velök télen? Megengedhető-e egészségi szempontból, hogy a kisderek oly szűk helyen legyenek? Hiszszük is, hogy azon nemesszívűség, mely az ez intézeteket pártoló nőegyletet vezérli, módokat fog találni, hogy az ártatlan kisderek egészsége e miatt ne szenvedjen.

— A temetkezési-egylet f. hó 23-án tartott közgyűlésén szép jelét adá áldozatkészségének. — Ugyanis az egylet jegyzője velős szavakban adá elő, hogy a nevelést és tanítást Uj-Szegeden 150 gyermek képezése ohajta várja; úgy rökuson az ujonnan megnyitandó ovoida is csak közsegély által állíthatatik fel; valamint az iparossegéd-egylet gyarapítására is a kor igényeihez mértén kiáltó szükség lévén, mindegyikre egyszer s mindenkorra külön 50 frtot, összesen 150 frtot adadni indítványozott. Ez indítvány a közgyűlésnél rokonkeblekre talált, s az összeg megajáltatott oly módosítással: miként az egyleti igazgatóság bizatik meg — belátása szerint — a több segélyt igénylő intézetnek többeli gyámolítására. A házvétel, a korábbi határozat erejénél fogva megállapítatott; minthogy azonban e fontos lépés eldöntésénél a kevés számmal egybegyűlt tagok a megvételre kiszemelt Káray és Tukacs-féle buza-piaci házak között levő Rosenbaum Vilmos urnak 11,500 frtban megalkudott háza fölött véglegesen határozni nem ohajtottak, tekintetbe véve a körülményeket, szükségesnek találtatott egy más közgyűlésnek egybehívatása. S ez oct. 13-ára tiztetett ki, melyre az egyletnek minden férfi tagja külön meghívójegygyel s a gyűlés tárgyával megismertetve, hivatik meg. Ha az ideig több jövedelmet ígérő ház nem találtatnék, a szerződés megkötetik. — Ezek után ismételve ki kell jelentenünk a „Szegedi Híradó” mult számában a legjobb szándékkal nyilvánított abbeli nézetünket: hogy a házvétel — melynek értéke többféle viszontagságnak van alávetve — az egylet céljaival semmikép sem tarthatjuk megegyeztethetőnek. Egyszersmind szabadjon azt is kimondanunk, hogy az érintett egyletnek 1857-ben kiadott alapszabályai az alkotmányosságnak még csak külszínével sem bírván, azoknak átalakítását nemcsak Szeged s összes hazánk alkotmányos érzülete, hanem a korszellem igényei is sürgetve követelik.

— Az ujszegedi tanoda alapítókéjére következő újabb nemeskeblü adakozók neveit van szerencsénk közzétenni: Kovács István építész 5 frt, Mihákovics János 40 kr, Für János id. 40 kr, Weisz Salamon izraelita 20 kr, Balla István 10 kr, Deutsch Izsák izraelita 1 frt, Aigner József 1 frt, Váradi Pál színész 1 frt, Weber és Schlauch 1 frt, Mencer Károly 5 frt, Talián János 1 frt, Mertz testvérek 50 kr, Farkasits Ede 50 kr, Weibel Ig-

*) Ugyan e tárgyban egy terjedelmes cikk is érkezett hozzánk, melyet azonban részint az idő rövidsége, részint lapunk szűk köre miatt csak mellékletül fogadhattunk el lapunk mellé. Szerk.

nác 50 kr, Baranyi Örsze 10 kr, Kéméntzy 1 frt, Gál és Vogl 1 frt, Ököl 1 frt, Singer Vilmos 1 frt, Wanits János 50 kr, Paszkész fakereskedő izraelita 50 kr, Pozsgay Veronika 1 frt, Prágay Rozália 20 kr, Kéry Anna özvegy 10 kr, Zombory Mihály 2 frt, Oehring András 50 kr, Kunnert Borbála 50 kr, Aigner Károly 2 frt, Rieger Mihály 1 frt, Osztróvszky Ferenc 35 kr, Hunyady István 20 kr, a magyar biztosító-társaság szegedi fölügynökségi irodája 3 frt, Deutsch József 30 kr, Scheinberger Izsák 20 kr, Vecsernyés Mihály 30 kr, Kovács Ignác 50 kr, Satelesz József 20 kr, Szűcs József 30 kr, Molnár Antal 50 kr, Arleth Ferenc 5 frt, Babarczy József 1 frt, Dankó Mihály inas 10 kr, Bodnár Sándor 10 kr, Kiss D. és társa 5 frt, Farkas Károly 40 kr, Hodács József 10 kr, Birg Mihály 1 frt, Kaminár Antal 10 kr, Beck János 50 kr, Senkey József 1 frt, Wergles Mátyás 40 kr, Almay Gyula 1 frt, Hattyasi 40 kr, Debrecenyi Ignác 50 kr.

— (Nőintézeti vizsga.) E hó 24-én kezdődtek meg a Magyar-Malocsa nyelvében a f. tanévi zárvizsgák. Amennyiben időnk megengedé, mi is résztvettünk pár percre e tapintatos kéz vezérlette intézet első délelőtti vizsgáján. A vizsgálati tárgyak elsőjét édes hazai nyelvünk tévé, melyet az intézet egyik legkitünőbb növendéke által ügyesen elmondott megnyitó beszéd előzött meg. A díszes magyar öltönyökhöz, melyek városunk fejlődő bimbóit ékíték, igen jól illett a szép magyar nyelvnek bájos és őseredeti kiejtése, s a lélekemelő vallásos és hazafias költemények biztos szavalása, s főleg Schmidt Ida k. a. érzelemdús előadása mélyen meghatotta a vendégek kebleit. Az írásmutatványok ügyes vezetést és sok szorgalmat tanúsítottak. A magyar nyelv előadását illetőleg volna ugyan némi észrevételünk, de arról jövőre tizetesebben szándékozunk szólni.

— Türr tábornok jeles hazánkfia menyegzői ünnepeiről Szeged sem feledkezett meg, amennyiben W. .... Ilka k. a. magas araja magyar öltözkézt szinte egy remekül himzett köténnyel szaporítani bátorzkodott.

— A mult héten pénteken a helybeli takarékpénztárban választmányi ülés volt, melyben az egylet által építendő ház tervére pályázat hirdettetni határozatott, s pedig oly föltétellel, hogy a legjobb terv négy száz o. é. frt jutalmat nyerend. A pályázat sikerére — nézetünk szerint — nem lett volna előnytelen, ha a többek által indítványozott másodjutalom is kitűzetik, mely a második legjobb tervet érendette; mert ezáltal a pályázásrai ösztön még inkább fokoztatott volna.

— A világtalan Hauser Jakab utósó hangversenye mult szombaton csak félig telt színház előtt ment végbe, pedig a műsorozat változatossága maga eléggé kezekkedett a közönségnek nyujtandó élvezetről. A hangversenyadó játékai közt a „Repülj fecském” című legsikerültebbnek mondható, melyet zongorán játszott el. Fuvolajátéka, főleg ha mellben erősödni fog, szinte szép sikerre számíthat jövőre. A közreműködők közt a kis Hofmann Adolf szavalatát zajos tapsokkal fogadta a közönség, hasonlólag Erdélyi Ignác „Honvéd-kesergő”-jét is, melyet a zenekar kíséretében begedün adott elő.

— F. hó 21-én esti 9 óra után alsóváros végén egy kis ház gyuladt ki, mely azonban a rögtöni segély által s a csöndes idő kedveztével azonnal eloltatott. Ugy halljuk, hogy a leégett ház csönd alatt van, s így a hitelezőknek még csekélyebb osztályrész jutand, ha csak biztosítva nem volt, a miről kételkedünk.

Hazai tudósítások.

— A „Sürgöny”-nek f. hó 19-ről azt írják Bécsből, hogy Szeged város képviseletének felosztása még eddig legalább nincs kimondva.

— B. Kemény ő exca helyett a kancelláriai ügyek vezetését, mint legidősb tanácsos Kabos Dániel veszi át ideiglenesen.

— A gyöngyösi elüljáróságnak a „M. S.”-hoz küldött értesítése szerint e szerencsétlen magyar városban f. hó 10-én — június 24-ke óta már tizenhetedszer — pusztító égés támadt, s a dühöngő vihar által élesztve 21 házat hamvasztott el; 11 házat, a láng tovább harapózásának meggátlása végett le kellett rombolni. A károsultak a lakosság legszegényebb osztályához tartozván, e szerencsétlen eset által a szó teljes értelmében semmi nélkül maradtak, s kétszeresen igénylik a felebaráti szeretet gyámolítását. A polgármesteri jelentés szerint a tűz oltásában elismerésre méltó buzgalmat fejtettek ki az ott állomásozó 2-ik dsidásezred zenekar tagjai, Jankovszky százados és Leden főhadnagy vezetése alatt, s a segedelmezésben első volt az adóexecutióra oda küldött 25-ik zászlóalj cs. k. vadászkatonáság, mely az inségre jutottak segélyezéséhez csekély fizetéséből fejenként 12 krral járult.

— Erdélyből tudósítják a „M. S.”-t, hogy ott az összehívandó országgyűlés elnökeül b. Nopcsa László, volt hunyadmegyei főispán volna kinevezve, ki a román nyelvet is bírja. A magyarok és székelyek az országgyűlésbeni megjelenés felől még

nem határoztak. E részben az irányt az intelligenciának a kolozsvári löverseny alkalmával tartandó magántanácskozmány adhatja, melynek legfőbb végzéseiben valószínűleg a szászok többsége is compromittálni fog. A románok, kik a birod. tanácsban szintén nem hajlandók megjelenni, az országgyűlést várva-várják, hogy „negyedik nemzeti” jogukat már egyszer igénybe vehessék. Egyik tekintélyök Pap László, erd. udvari kancelláriai tanácsos.

— Mint a „M.S.” értesül, a m. jul. hó folytán Pesten az „arany sas”-nál katonai hatalommal elfogott Thury Pál hazánkba, ki azóta a joesfstadti várban ül fogva, mint naturalisált szárd alattvaló, az olasz királyi kormány felszólalása következtében visszanyeri szabadságát s megint kiköltözik.

— Izsákon egy adóhátralékos tanyáján tíz cseh katona 5 nap hetvenkét kenyeret emésztett föl; természetesen, hogy az ebekkel és lovaikkal is etették, sőt még a falhoz is vagdalták. A kenyér mellé minden reggel egy akó tejet fogyasztottak el.

— A „P. L.” bécsi levelezője írja jó forrásból, hogy gróf Forgách az erdélyi ügyben oly erélylyel gyámoltá b. Keményt Schmerling elleni küzdelmében, hogy ma már az ő hivatalos állása is komolyan ingó; erősen beszélik ugyan is, hogy az erdélyi kancellárral egyetemben — vagy nemsokára utána — ő is kilépend a kabinetből.

— A bortermelők és borkezelők érdekében a szűret közeledtével a „P. N.” célszerűnek tartja azon szakkönyvet ajánlani az illetőknek, melyet a bornemesítés- és kezelésről írt Perlaki Mihály Zürichben, nyomtatta Puky Miklós Genfben. E könyvben mind a silány borok okzerüi javítását, mind a nemes borok célszerű kezelését saját tapasztalatai nyomán adja elő szerző, kinek alkalma volt meggyőződést szerezni arról, mikép kelljen kezelni a borokat a külföldi piacok számára. Kapható Pfeifer Nándor könyvkereskedésében Pesten. Ára 1 frt 30 kr.

— A lánchíd oszlopzatain levő oroszának alá következő sorok vésetnek be: „V. Ferdinánd Király Országglása Alatt Gróf Széchenyi Istvánban Támadt A Gondolat Buda És Pest Városokat A Lánchiddal Összekapcsolni, S A Nagy Hazafi Ezen Óriási Mű Kivételére Báró Sina Györggyel Egyesült, Ki Is József Főherceg Magyarország Nádora, Mint Az Országos Küldöttség Elnökével Az 1840. XXXIX. T. C. Által Helybenhagyott Szeződést Kötven, Annak Alapján Még Báró Rothschild Salamon És Kaprioriai Wodianer Sámuel József Csatlakoztak A Vállalathoz. — Az Építmény Therey Clark Vilmos Angol Mérnök Tervei Szerint Helyettese Clark Ádám Mérnök Által Tíz Év Alatt Vitetett Véghez, És A Hid 1849. Nov. 21-én Adatott Át A Nyilvános Közlekedésnek. — Isten Áldása Legyen E Művön s Alapítóinak Emlékezete Éljen A Hazában.”

Vegyes hírek.

— Milano nteaszügleitén sept. 13-án következő kiáltvány volt olvasható: „Olaszok! Az utolsó két év szomorú tapasztalatai már talán eléggé meggyőztek arról, hogy ha a jelenlegi viszonyok soká tartanak, Olaszország nem egysége, nem függetlensége, hanem végenyészete felé siet. Győnge és megvetésre méltó politikája egy olyan kormány-nak, melynek rendelkezése alá az olasz népek önkényt állottak, mely ahelyett, hogy e nép dicső

elemeit hazafias célokra használta volna, ahelyett, hogy e nép áldozatkészsége által egy Olaszországot alakított volna, ahelyett, hogy a papok és az idegen uralom kénye alatt epedő törzseit felszabadította volna az egységes nagy hazának, egy oly zsarnok alattvalójává aljasult, kinek cselekvényeit csak birvagy és uralkodói önkény vezérlik, önmagát, honát, népét becselente meg. Ezen nyomorult kormány politikájának köszönhetni, hogy Olaszországban testvér-vér folyik, neki köszönhetni, hogy e nép ahelyett, hogy önmaga uralkodjék, labdája lön egy bőrébe nem férő fajnak, és ezáltal annyira lesüllyedt a világ szemei előtt, hogy már képtelennek tartják az egységes Olaszország megalkotására és önkormányzására. Olaszok! Eltűritek-e ezt a gyalázatot? Eltűritek, hogy egy szűkfejű király, egy elyengült kormány miatt az olasz név megbecsuleniessék? bizonyára ti ezt nem fogjátok eltűrni. Le fogjátok rázni magatokról ezt a királyt, ki nem tudja, nem akarja Olaszont felszabadítani. Nem! nem e király neve, hanem egyedül csak az Olaszországi, szabadságának, dicsőségének és multjának híre fog benneteket vezényleni. Róma és Velence még a zsarnokság jármát nyögik, míg ezek nem szabadok, ne beszéljen nekünk senki békéről, nyugalomról, csendről. Nekünk egy szabad, nyugalomra, és független Olaszország kell, szóval egy olasz Olaszország a szó teljes értelmében. Gyűljetek tehát össze Olaszország függetlenségének zászlója alá, azon férfiu neve köré, ki Olaszon egységét megjósolá, zászlóira írta, midőn még pusztá gondolata is balált hozó volt. Valamint hajdan, midőn Róma veszélyben forgott, agg és gyermek a sasok alá állott, úgy zúdultok ti is fel a szent baba megszabadítására; és ha esatára hív e baba szózata, ha kipróbált nagy vezérek állanak éleitekre, akkor mutassátok meg, hogy méltó utódai vagytok a világ legnagyobb nemzetének, hogy olaszok vagytok. Éljen a szabad, független Olaszország! Éljen az olasz nép, éljenek hazafias vezetői! Az olasz függetlenség és egység egyetéből.”

— (A Szulina Dunatorkolat.) Hat év előtt egy európai bizottmány alakított, melynek feladata volt a Szulina-torkolatnak mesterséges munkálatokkal oly karba helyezése, hogy a Duna e legnevezetesebb torkolatát fenyegető teljes beiszapolásnak eleje vétessék, s hogy e torkolat minden évszakra át hajózhatóvá tétessék. E munkálatok már részint a folyam medrének kikotrása, részint nagyszerű parti építkezések, nevezetesen egy Molo (védgát) felállítása által oly szerencsés sikerrel befejezvék, hogy a folyam mélysége legesekélyebb vizállás mellett is 17 lábnyivá tétetett. E munkálatok befejeztének következtében az európai bizottmány fel is oszlott, s e nap emlékére a Szulina-torkolatnál sept. 3-án egy nagyszerű lakoma rendeztetett, melyre e különben barátságtalan vidékre majd mindenfelől érkeztek vendégek. A főrendezől Pestről 45 egyén jött le, nevezetesen 4 szakács, 3 cukrász, 30 pincér — ezek közt 4 Bécs elsőrangú helyiségeiből — s 8 nőszemély. A lakomában résztvett vendégsereg — 177 személy — 300 üveg francia pezsgőt, 200 üveg bordeauxit, 200 üveg hochheimit — ide nem számítva az asztali bort — fogyasztott el. Egy teríték ára négy arany volt. (M-g.)

— A „M. Post”-ban olvassuk: A konkordatumot nemcsak hogy a birod. tanács igyekszik paralyálni, de a gyakorlatban is mindinkább hasonló jelenséggel találkozunk. Különösen az egyházvédnők nem feledhetik el ama bizonyos „határoztokat”, melyek folytán minden befolyásuk, sőt mi

több, minden jogaiktól elestek. A konkordatum egy cikke szerint a védnők a lelkészi állomások betöltésénél kötelesek magukat az egyháztanács hármass előterjesztéséhez tartani. Schönkirchenben a lelkészi állomás megüresülve közelebb, a földesur mellözve a hármass előterjesztést, egy ezen kívül állott lelkésznek adta ez állomást.

— A kölni lap tudósítása szerint Velenceben a rendőség mindazon előkelő delnők neveit följegyezteté, kik a Cavour emlékére tartott gyász-isteniszteleten jelen voltak. Később pénzbüntetésre vagy pedig fogságra ítélték a delnőket, még pedig anynyi napra, a hányszor 5 fitra ment a pénzbüntetés mennyisége. Minthogy senki sem fizetett, megkezdtek a fogsági büntetéseket, és eddigelé a delnők kettejét: Labina grófnőt és Gargnani asszonyt fogságra vetették, azon helyre pedig, hova az erköstelen nőszemélyeket zárták. Most feszülten várják, vajjon ezen intézkedést kiterjesztik-e a többi urnőre is?

— A „Nord” genuai tudósítása szerint Mammula tók vezérlete alatti határ-védserg 30,000 főből álló hadsapatot nyer erősítéssel a velencei hadseregből. Ezen intézkedés — véli a levelező — eléggé tanusítja, minő fontossággal bírnak a déli mozgalmak, minő izgatott a nép, mely sem a török zsarnokságot nem tűri, de az osztrák védnökséget sem ohajtja. E mozdulat célja az, hogy a montenegrói küzdelem folyta alatt az osztrák terület meg ne sértessék, s szükség vagy zavar esetén Magyarországgal is közlekedhessék e hadsapat. Egyébiránt — folytatja a levelező — az osztrák parancsnokok jelentése szerint Magyarországon nines mit tartani mozgalom kitörésétől, s Velencét illetőleg is hasonlólról vannak meggyőződve Bécsben.

— A „Volksstimme” e figyelemre méltó sorokat írja: Bécsből biztos tudósítások vannak kezeink közt, melyek a kormánykörök hangulatát igen komor színben tüntetik fel. A miniszterium a pártok ohajtásaitól szorongattatva fejét veszté, és azok, kik a hatalmasak intencióit közelebből ismerik, állítják, hogy egyelőre a birodalmi tanács hathónapos elnapolásával akarnak a nyomasztó zavaroknak véget vetni. A „Presse” ugyanarról biztosít, hogy az „ülések megszakítása” csak 14 napig vagy négy hétig fog tartani, de mi másképp vagyunk értesülve. Az elnapolási indítványt egy toldalék fogná követni, mely a kormánynak a birodalmi tanács bizottmánya hozzájárultával a „prorogatio” jogát adandja meg. A prorogatio tartama mindenesetre csak hat hétre leend kiszabva, de ez miért ne ismételtethetnék hatszor egymásután? Így a miniszteriumnak szabad keze leend, hogy a birodalmi tanácsot mindaddig lerázza nyakáról, míg az feledve lesz. „Bécsben átalános az a vélemény, — írja a mi biztos emberünk — hogy hat vagy 12 hó múlva híre hamva se lesz már a raix-rathnak.”

— Konstantinápolyban a magasabb körökben nyíltan beszélnek, hogy a nagyvezír a napokban a megmérgezés veszélyének volt kitéve, valamint azt is, hogy Abdul Aziz félannyi időig sem fog uralkodni, mint bátyja. Az udvar haragszik reá, hogy miért fosztott meg annyi embert élelmétől; a katonaság morog, mert sokat kell dolgoznia; a szultánna duzzog, mert nem engedtetik meg neki európai módon tűzni a fényt. Szóval az egész világ haragszik. És bár a nagyvezír mindent megteszen, hogy a kedélyeket csillapítsa, mégis átalános az ingerültség. Egyébiránt a külföldi diplomácia annyira merev magatartása még növeli a helyzet nyomasztóságát. (P. N.)

TÁRCA.

A hallgatás áldozata.

(Történeti kép a husziták korából.)

I.

Lement a nap, sűrű felhők tornyosultak keleten, s elfüdek az utolsó fénysugarat is, mit a távozó nap még emlékeztetőül hagyott hátra. A felhőkkel átellenes irányban hűvös szél támadt, mely miatt a felhők — az ég e bánat- és kedvbírnőkei — meg nem szabadulhattak nedves terhőktől, hogy megáztatná a földet isteni adományukkal. A sűrűn fátolozott égboltozaton a csillagok millióinak egyike sem vala látható, hogy világot vetne ama két egyén alakjára, kik egy barlangalaku sziklatüregbe rejtöztek.

Ily sziklatüreg, melynek ma is akadunk nyomaira, több is található Skalitza alatt, a város azon hátrészében, melyet az Aupa vize mos; ezen üregek legmélyebbikét választották embereink beszélgetésük helyét, talán azért, hogy titkuk annál öröztebb maradjon, vagy azért, mivel két oly különállású egyén együttléte az időben fölötté feltűnő leendett, s egyikök mindenesetre már csak az előítélet miatt is szégyenlé vala, hogy barlangtársával meghitt lábón áll.

Az egyik, az ifjabb és beszédesebb, hogy leírását röviden adjuk, óriás cseh fiu volt, s bár sötétszínű küpenyt viselt, füvegéről s a mozdula-

tainál minduntalan megzörrenő kardról itélve, a cseh lovagkörnek egyik kiegészítő tagja volt.

Halotti csend uralgott az egész tájon, s a komoly beszélgetésnek még komolyabb színt kölcsönzött.

„Tehát bizhatom szavadban, — szólta a nemes — tudsz-e hallgatni?”

„Mint egy zsidó” — válaszolá a megszólított, körülbelül 50 éves férfiu, ki majd kétszer oly öregnek látszott, mint a megszólító.

„Nagy önhittség valóban, de alapul e valószágon, önismereten; fog-e igazságra és öngyőzelemre épülni; fog-e erővel, bátorsággal párosulni? Kétkem, hogy a hallgatás mestersége vallásrokonidban feltalálható tulajdon volna.”

„Méltóságod”, felel ismét az öregebb fejcsóválva, és alakja még inkább fölegyenesedett, hogy hosszú fekete, kevés őszszel tarkított fürtel beléreztegetek s különben vidor arca elkomorult; szemének fénylő tüze égető sugarakban tört utat, s alakjában megváltozott fajának alázatossága; „méltóságod”, felel a megszólított — szellemünkben mi ép annyi évszázaddal haladtunk előre, mint a mennyivel a világ bennünket hátramaradottaknak vél. E szellemben élünk, e szellemben működünk és e szellemben törekszünk előre. Habár dicsekedhetném, hogy tettűs életmet sötét árnyék nem borítja: elismerem, hogy az erősek leghatalmasbja sines gyöngék, — hogy az igazságosak példányképe sines bünfoltok nélkül; elismerem küldetésem fontosságát. De ha kéteyek támadnának — ha nem adnak hitelt?”

„Nem úgy”, vága közbe a fiatalabb, „hagyj

föl e beszéddel; siess, menj Isten nevében, az idő közelg. Siess Prága városába, teljesítsd pontosan megbízásomat; mindkét oldalról bő haszon vár reád.”

„Boesánat méltóságod, de hasznót nem fogadok el; szolgálatomat most a királynak szentelem, s ez nekem elég. A bizalomban fekszik a jutalom, a szerencsés kivitelben a haszon.”

„S vallásrokonid mind így nyilatkoznak”, kérdé a fiatalabb, „mint imént nyilatkoztál?” s a hold, mely a felhőkön keresztül utat tört magának, ajkain mosolyt látatott.

„Igen méltóságos uram”, felelt az öregebb, kiben az olvasó talán már előbb is fölismerte Jüda törzsének egyik fenmaradt ivadékát, kit Meiernek hittak, s aki a skalitzi községnek ha nem is leg-gazdagabb, de legtiszteltebb tagja volt. „Igen, — folytatá ez — csakhogy fájdalom nem hiszi mindenki, s méltóságod fejcsóválása s gunyoros mosolya is bizton azon kéteyre enged következtetnem, mint viseltetik méltóságod szavaim lárt.”

„Nem”, felelt a fiatalabb, kiről, hogy megismertessük az olvasót, megemlítjük, hogy — hacsak a hagyományban nines tévedés — Vlastimilnak hitták és Zehussie Mária özvegynek fia volt, a rati-borici vár és uradalom leendő birtokosa. „Nem, — felelt ez — de az est hűs s az idő közel, végez-zünk. Fogd e gyűrűt, ha ezt a kastély kapusának előmutatod, tárva lesz előtted az ut urunk, királyunk elé; a többit tudod.”

„Jól van”, felelt a zsidó, „örülök, hogy méltóságod e gyűrűt átadta, levelet úgy sem vittem volna; mert a zsidó nem tudhatja, mi történik vele

az uton, kinek kezeibe kerülhet, s minő sors érhetné a királyhoz intézett levél feltalálását; de különben sem tanácsos írni, ha megengedi méltóságod, hogy ama példabeszédre emlékezzem, mely azt tanácsolja: gondolj sokat, beszélj keveset, ne írj semmit. De a gyűrt, ha valami — mitől Isten mentsen — történnék is velem, mégsem oly gyanus egy zsidó zsebében, mint a levél.

„Menj Isten bérével!” mondá Zehussic Vlastimil, az Ur áldása kövessen s az ő ótalmába ajánlak. E szavakat mondván, az Aupa partján Rati-boric felé tartott.

Midőn ezt a zsidó észrevette, utjába állott és így szólt:

„Bocsánat méltóságod, ha még néhány percig visszatartóztatom;” és fokozott hangon folytató: „a szívdobbanás gyakran jóshang és sejdítem, hogy küldetésemet szerencsésen be fogom végezni; én visszatérek, de nem hozok velem szerencsét sem magamnak, sem enyéimnek. Engedje meg tehát méltóságod, hogy kérésimet előterjeszthessem, mert tartok tőle, hogy azt többé nem tehetem. Jól tudja méltóságod, mennyit szenvednek és mennyit tűnnek vallásrokonim, és miért?”

Az ifjú Zehussic lovag szavába akart vágni, de a zsidó nem engedé szóhoz jutni, hanem sebesen folytató: „Jól tudom, minő vádat fog méltóságod ellenünk felhozni. Mindazon gonosz tulajdonokat fogja előszámlálni, melyeket a zsidónak felró-

nak. De ki oka annak, hogy azokat reánk rótták? A szerencse azért fordul ellenünk, mert a keresztényeknél nemzetségről nemzetségre száll azon hiedelem, hogy a zsidó a föld süpredéke. Tán hoszszadalmas lesznek, de kéresem elé még néhány szót kell bocsájtanom. Jól tudom, miért kdl szenvedünk. Eldődeink Jézust kivégezték; azonban ezt nem mi követtük el, kik élünk és kik atyáink ezen bűneért századokon át szenvedtünk. És épen ez az, amiért könyörgöm. Méltóságod hatalmas és tudós is, viszonyban áll más hatalmasokkal és tudósokkal, fordítaná rá lelki erejét és rábeszélő te-hetségét, hogy a keresztény vallás hirdetői a nép-nek mondanék el, hogy csak az akkori zsidók s nem mi itéltük el a keresztény vallás alapítóját, és hogy csak az akkori zsidóknak és nem nekünk kell azért bűnhődnünk. Térdre esve könyörgök méltóságodhoz kérésem teljesítéseért, és valamint évenként fiaink- és unokáinknak az egyiptomi szol-gaságból való felszabadulást elbeszéljük, úgy fog-juk beszélni, hogy Zehussic Vlastimil oly szolga-ságtól szabadított fel, mely keményebb volt az egyiptombelénél, mert csak célja sem volt. Még egyszer kérem méltóságodat, teljesítse ezen kéré-semet!”

Elfogulva a hatástól, mit a zsidó beszédje reá gyakorolt, emelé fel az ifjú lovag a zsidót:

„Teljesítsd küldetésedet, teljesítsd örömmel, én neked s tiednek visztan örömet fogok szerezni.”

Elváltak, és mindegyik azon uton, amelyen jött, eltávozott. (Folyt. köv.)

Csütörtökön a rókusai ovoda alaptőkéje javára működve-lők által adatik:

FARSANGI ISKOLA

eredeti vigjáték 4 felvonásban, írta Vahot Imre.

S z e m é l y e k:

Sáspataky, gazdag földesur	Zsarkó Antal.
Sáspatakyné	Tölgyessyné assz.
Veronka, örökbe fogadott leányuk	Béreczy Paula k. a.
Zarándy Béla, megyei aljegyző	Novák Gusztáv.
Gödri, compassessor	Kun János.
Gödri, tisztos matróna	Oracsek Lina k. a.
Zsuszka kisasszony	Faragó Róza k. a.
Bertók urfi	Heszler Gyula.
Rector uram	Nagy Sándor.
Præceptor uram	mint dilettans zenészek
Kántor uram	Pfann József.
Valpó, fiatal pesti ügyvéd	Skultéty Mihály.
Kudriczné	Szekula József.
Ágnes) leányai	Konrad Bella k. a.
Egy híres kalandor, gróf Florián név alatt	Hoffer Hermin k. a.
Bártosi, hírhordó egy lapszerkesztőnél	Kovács Imre.
De la Cœur, katonatiszt	Endrényi Antal.
Aktáti, prókator	Pinczésy.
Gyuri, Sáspatakyék inasa	Szabó Mihály.
Borcsa, szobaleányuk	Krikay Linka k. a.

Táncosok, béli vendégek.

Történik részint Sáspatakon, részint Pesten.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Szeged, 1861. sept. 25-dikén. A mult szombati hetivásár egyike vala eddigi legnagyobb hetivásárainknak. A megkezdődött őszi szántás úgy látszik a földművelők egyéb szükségletei által tulszárnyaltatik, mert az egész környék hetivásárunkon igen számosan vala képviselve. A rozst és kukoricát kivéve, a többi gabnaneműeknél árcsökkenés mutatkozott.

A külföldi tudósítások némileg megnyugtatóbbak, s így a bevásárlásoknál is némi szűnet állott be, s egy hét óta majd 50% forgalomesőkkenés mutatkozott.

A rozs azonban még egyre keresett cikk, s az utolsó hetivásáron találtatott készlet, bár nem csekély volt, rögtön elkelt.

A kukorica csak helyi szükségletre vásároltatik, s a beszállított ó mint új kukoricát sertéskereskedők vásárolják össze. —

A mult szombati ár következő vala: tisztabuza 4 ft

90 kr.—5 ft 5 kr., Kétszeres 3 ft 75—85 kr. Rozs 3 ft 40—45 kr., árpa 2 ft 40—45 kr., zab 1 ft 90 kr. tetejével.

Időjárásunk újra kellemetesebbé változott; a környéken mutatkozó esőfellegek jótékonyan hatnak a mezei munkára. Legkisebb hófok reggel napkölték 8° R., délben 19 1/2° R.

Szegedi piaci árak: Borsó m. 6 ft. 50 k. Lencse 6 ft. 30 k. Paszuly 3 ft — kr. Köles 3 ft — kr. Burgonya 1 ft 30 kr. Marhabusz 20 kr. Juhusz 16 kr. Sertésusz 24 kr. Szalonna mázsája 33 ft — kr. Zsír itéje 60 kr. Lángliszt mázsája 14 ft — kr. Zsemlyelisz 9 ft — kr. Kenyerliszt itéje 8 kr. Kukoricaliszt itéje 6 kr. Árpádara 2 itoe 16 kr. Köleskása itéje 11 kr. Rizskása fontja 24 kr. Paolaj fontja 62 kr. Ropceolaj 34 kr. Lenmagolaj 50 kr. Faggyu mázsája 41 ft — kr. Faggyuért 40 ft fontja 44 kr. mártott 36 kr. Szappan fontja 28 kr. Körösfá öle 15 ft 50 kr. Tölgyfa 13 ft — kr. Lággya 7 ft — kr. Kőszén vékaja 44 kr. Széna m. új 2 ft — kr. Szalma m. 1 ft. Kender m. 21 ft. Len 40 ft.

Közlekedés.

Indulások a vasutakon.

Szegedről Pestre 1 óra 10 perkor d. n., 2 óra 50 perkor éjjel.
— Temesvárra 1 ó. 40 p. délután, 10 óra 15 p. este.
Temesvárról Szegedre 6 ó. 55 p. reggel, 11 ó. 25 p. éjjel.

Bécsi pénzfolyam sept. 23-án.

5% metalliques 80.95; nemzeti kölcsön 67.35; bank-részvények 760.—; hitelintézeti részvények 183.—; ezüst-agio 135.25; londoni váltók 135.10; arany darabja 6.51.

V i s z á l l a s.

TISZA SZEGEDNÉL sept. 25-én 0' 5" 9"

Felelős szerkesztő: Szabó Mihály.

HIRDETÉSEK.

(249—1)

Árverési hirdetmény.

Alólírt mint végrehajtó bíró által közhírré tétetik, hogy Szeged városa törvényszékének f. évi 2059-ik számú határozata következtében Ká-tai János helybeli fűszerkereskedőnek a Bauernfeindféle ház alatti boltjában, ugy a kigyó-utcában Lemle testvérek háza — s végre özvegy Káti János-nának buzapiaci lakóháza alatti pin-cében találtatott kereskedési árucikkei folyó hó 26-án reggeli 9 órakor meg-kezdve ezen és a következő kőzna-pokon készpénzfizetés mellett, köz-árverésen eladatni fognak.

Szeged, 1861. sept. 23.

Ligeti Dániel,
kirendelt végrehajtó.

(248—1)

Árverési hirdetés.

Algyón az uradalmi-major szom-szédságában néhai Boldizsár József hagyatéka, mintegy 23 hold tanya-föld épülettel, valamint a helység-ben lévő ahoz tartozó ház 600 négy-szög tőrőlyi telekkel, az örökösök részére s beleegyezésükkel, alólíjgy-zett törvényes gyámjok által, vasár-nap f. hó 29-én délutáni 3 órakor Algyón a helység házánál tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak; mire a venni szándékozók tisztelettel megbívatnak.

Szeged, 1861. sept. 24.

Kovács István,

helységi esküdt s a Boldi-zsár József örökösének tör-vényes gyámja.

(244—3)

26 hold

szántó- és kaszálóföld,

mely a szegedi határban, fekete szél-ben, Fogas Illés tanyája szomszéd-ságában fekszik, és Juhász Nándor tulajdona, szabad kézből eladó, — értekezni lehet iránta t. Szabó Im-re tanácsnok ural Szegeden.

(188—8)

Növény-

pergament - papiros

a gyümölcsös füvek olesó és sike-res módon bekötözésére, valamint egyéb használatra is kapható

Burger Zsigmond
könyvkereskedésében.

Melléklet: Nyilatkozat.

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a Széchenyi-téren közgyűlésileg eladásra jelölt házhelyekből, a Götz-, Leffter-, Nesko-vits- és Grün-féle házak előtti hat tíres háztelkek f. évi october 3-án délutáni 3 órakor a tanácssteremben tartandó nyilvános árverés utján eladatni fognak.

Az erre vonatkozólag megállapított szerződési feltételek az alka-marási hivatalban bármikor megtekinthetők.

Miről venniszándékozók 10% bánatpénzzel lenndő megjelenés iránt értesíttetnek. Szeged, 1861-ik évi september hó 17-én.

Osztróvszky József, polgármagy.

(235—4)

Állni való szőlő,

kecskececsü és muskatal fajok,

kapható Adler Ignác orvos kertjében Uj-Szegeden (ezelőtt Pinterféle kert).

Előfizetési fölhívás

„A L F Ö L D”
cimű politikai napilapra,

mely f. évi augustus 1-ső óta jelenvén meg, a napi eseményeken kívül az alföld kereskedelmét, célirányosb gazdaságát, intézményeit, s általában annak nemzeti érdekeit, és különösen e vidék fontosabb eseményeit képviseli.

Azon részvét, melyet a közönség az „Alföld” irányában mutatott, alólírtat új erőre és kitartásra ösztönzi és bátorítja, hogy lapját lehetőleg dúsabb és érdekesebb tartalommal, egy ily vidéki közlöny fontos felada-tának megfelelőleg, programjához híven folytassa.

Előfizetési feltételek.

Okt.—decemberi folyamra helyben vagy postán küldve 3 ft 75 kr. A gyűjtők minden 10 egyszerre beküldött előfizető után egy tiszte-letpéldányt nyernek.

Hirdetmények minden divatozó nyelven legjutányosb áron felvétetnek Az előfizetési pénz az „Alföld” kiadóhivatalához bérmentve intézendő. Arad, september 14-én 1861.

Bettelheim Vilmos,

kiadó-tulajdonos.

(243—3)

(203—3)

(Beküldetett.) Bécs egyik érdemes polgára, Popp ur, épen most kapott szabadalmat Anatherin-szájvizének Éjszakamerika valamennyi szabad államaiban általános és akadálytalan terjesztésére. Öszintén szeren-csét kívánunk ezen elismert jelességű szájviz, e jelenleg az eurpai fog-kosmetika egész terén bizonyosan legelőszérőbb cikk fáradhatlanul előre tö-rekvő föltalálójának oceanon túli kelendősege nagyszerű terjedéséhez, meg-levén győződve, hogy első orvosi tekintélyek által ajánlott és ezerféleképp kipróbált készítménye a tengeren túli hölgyek öltöző asztalán rövid idő mulva épen oly szilárdan meghonosul, mint az ő világban, hol a fő- és alranguaknál egyiránt a legnagyobb tetszésnek örvend. Éjszakamerikában orvosi és illatszerek számára külföldieknek kültudomás szerint csupán a legtrikább, különösen tekintetbe veendő esetekben, és csak az illető egész-ségügyi hatóságok részéről történt legszigorúbb vizsgálat után adatnak ily szabadalmak, de szerencsére ott nincs orvosi collegium, mely eléggé bíró-keblű és gyalár volna, hogy ily egyszerű szabad üzleti engedéllyel szük kosmetikus szerek nyilvános hirdetésének alakjába akadályozólag avatkoz-nék s a készítőnek hirdetései szerkesztését önkénytelen megszabná.

(247—2)

Hirdetmény.

A feloszlatott szegedi cs. kir. megyei törvényszékhez, Pollák Simon örökösai mint felperesek által, Lová-szi József elleni végrehajtási ügyben nyújtott folyamodás folytán, a szege-di telekkönyvekben említett Lovászi József nevén írva lévő, bíróilag lezá-logolt

109. szak. 125. sz. 1005 négyyszög öl, 109. " 135. " 1¹⁰⁹/₁₂₀₀ hold, 109. " 138. " 139 négyyszög öl, 109. " 139. " 2¹⁰³/₁₂₀₀ hold, 109. " 136. " 1158 négyyszög öl, 56. hegyi, a rajta lévő épületekkel 2199 ft 75 krra becsült szőlőföldek, ugy a lezáloglaskor a telekkönyvben, mely Lovászi József nevén találtatott, 134. 135. szak. 1156. sz. 65⁹⁸⁵/₁₂₀₀ hold szőlővel beültetett, és össze-sea 6201 ft 35 krra becsült, azon-ban ebből időközben 41¹⁴⁵/₁₂₀₀ hold apró részletekben mások nevére át-íratván, jelenleg a szegedi telekkönyv-ben 300. szellér szám alatt Salátás Pál, Kostyik János, Csernovitz János, Jakab Imre, Bus György, Tóth András, Cseszko György, Czérna Antal, Kanász Pál, Bata István, Da-nyi István, Bata Sándor, Csikós Pé-ter, Abonyi István, Berta József, Dobó Mátyas, Bali József, Barna János, Pató Jakab, Szegedi János; 2529. szellér-szám alatt Vlasits Antal, Illési Nagy György, Karai György, Wagner Ferenc, Nyilos Illés, Szal-kai Pál, Szalma Mihály, Csoka György, Németh Antal, Tombác Ágnes, Fürt-ön István, Konez Antal, Gálás János, Püspök Mihály, Posa Mátyas

(250—1)

Figyelemreméltó könyvek,

melyek

Burger Zsigmond

könyv- és szépműkereskedésében kaphatók:

Austria hivatala és egy magyar birodalom lehetősége, ára 50 kr.

Szent Péter apostol két levele, írta Draxler János, ára 1 ft 60 kr.

A pogány magyarok vallása, írta Kállay Ferenc, ára 3 ft.

A kereszténység bölcsészeti tanulmányozása, írta Majer Károly, II-ik kötet, ára 3 ft.

Eredeti népmesék, írta Merényi László, 2 kötet, ára 2 ft.

II. Rákóczy Ferenc és nevezetesebb kortársainak kiadatlan levelei, ára 1 ft.

Rosti Pál, Utimlékezetek Amerikából. 2 színezett képpel, 13 kömetsz-vénnyel, 2 acélra metszett tájképpel és 25 fametszvényvel, ára

borítékba fűzve 20 ft, — finom angolvászon diszkötésben 24 ft.

Magyarország története, írta Szalay László, I-ső kötet, második kiadás, ára 3 ft 16 kr.

Hadmezei szolgálat (Emlékeztető és tanácsadó zsebkönyv gyalog, tüzer, lovas fő- és altisztek számára), írta Szomor Károly, ára 2 ft.

Munkács múltja és jelene Magyarország történetében, írta Tabody József, ára 3 ft.

Magyarország primása, Közjogi és történeti vázolat, írta Török János, ára 7 ft.